

toges Hensyn ikke blot til, hvad der faktisk er ydet, men ogsaa til, hvad der burde have været ydet, om alle havde opfyldt deres Offerpligt. En saa betydelig Forhøjelse af Afløsningsvederlaget, som dette vilde medføre, vilde imidlertid med Grund kunne vække Misfornøjelse. Man har derfor ment at burde indskrænke sig til at lovfæstne, hvad der efterhaanden har dannet sig som en almindelig Opinion, ved — jfr. § 15 — at hæve Forpligtelsen til at erlægge Højtidsoffer samtidig med, at Accidenserne afløses.

Som den næste Særregel, som § 8 indeholder, skal fremhæves, at der er foreslaaet, at Afløsning efter denne Lov i København og Frederiksberg — hvor der for øvrigt allerede har fundet Afløsning af Højtidsoffret Sted — samt de af flere Sognemenigheder bestaaende Købstæder kun kan finde Sted samtidig over hele Staden. Over for en saa ambulans Befolkning som disse Stæders, hvor Sognegrænserne og Sognebevidstheden som oftest er meget flydende, vil en saadan Regel formentlig findes naturlig og efter Omstændighederne nødvendig. Men en Følge af, at Afløsningen saaledes ifølge Lovforslaget, for at kunne gennemføres, skal omfatte flere Menigheder paa en Gang, maa det da ogsaa blive, at man ikke her kan opstille den almindelige Fordring om, at Begæring om Afløsning skal fremsættes af Flertallet af Menighedsmedlemmerne eller af samtlige offerberettigede. Man har ment i Stedet for at stille denne Fordring at burde lægge Afgørelsen af, om Afløsning skal finde Sted, i Ministeriets Haand, dog at der forud skal være givet Menighedens Medlemmer Lejlighed til at udtale sig derom. Den Fremgangsmaade, der i saa Henseende er bragt i Forslag, er tidligere anvendt f. Eks. til Afgørelse af Spørgsmaalet om Indførelse af nye Salmebøger, jfr. Ministeriets Cirkulære af 1. Marts 1899.

Endelig er det i § 8, sidste Punktum, foreslaaet, at Værdien af Ydelserne ved Afløsning i København og de større Købstæder skal kunne fastsættes efter, hvad de have udgjort i Aaret 1902, og at Folketallet i samme Aar skal kunne lægges til Grund for Kvotienterne efter § 6. Denne Bestemmelse har selvfølgelig sin Grund i, at mange af disse Stæder netop i det sidste Tiaar ere undergaaede en Udvikling og pludselig Vækst, der ikke blot har haft en Stigning af Offer og Accidenser til Følge, men ogsaa paa mange Steder har nødvendiggjort en Sognedeling, der kun er bleven

mulig ved, at Offer og Accidenser ere stegne med Befolkningens Antal. Hvis Afløsningssummen nu her skulde fastsættes efter Gennemsnit af, hvad disse Ydelser have udgjort i det sidste Tiaar, vilde dette straks medføre en følelig Nedgang i disse Indtægter, ja Nedgangen vilde endog paa sine Steder kunne føre til, at det blev umuligt at opretholde de stedfundne Delinger. Til Eksempel skal nævnes, at i Aalborg, hvor Højtidsoffret er afløst, udgør Afløsningssummen for hele Byen til samtlige Præster og Kirkebetjente saaledes i sidste Aar 13,898 Kr. 93 Ø., medens Gennemsnittet af dette Offer i Tiaaret 1893—1902 kun vilde blive 11,731 Kr. 63 Ø. En saadan Nedgang af dette Offer med ca. 2,167 Kr. i Forbindelse med en tilsvarende Nedgang i Accidensoffret vilde umulig kunne taaes her, hvor der netop i forrige Aar er blevet oprettet et helt nyt Sogn.

Medens Præstepengene i Købstæderne — hvor de udredes dels i Henhold til den almindelige Bestemmelse i Danske Lov 2—12—5, dels i Henhold til specielle Bestemmelser for enkelte Købstæder — i § 1, sidste Stykke, ere foreslaaede medtagne i Afløsningssummen for Højtidsoffret, ligesom de allerede i flere Købstæder ere indbefattede i de indgaaede Overenskomster om Højtidsoffrets Afløsning, er det fundet nødvendigt i § 9 at optage en særlig Bestemmelse om, hvorledes der skal forholdes med Præste-, Degne- og Klokkerpengene i København.

I den af Københavns Præstekonvent afgivne Betænkning er det, omend det indrømmes, at det vil være en Nemhed for Optrængen at forene de to Ydelser til en, dog af andre Grunde — for at Accidensafløsningen skal kunne forstaaes som det, den er, nemlig en Afløsning af en anden, for mange mere trykkende Byrde, og for at undgaa nogen Benyttelse af Grundlovens § 77 — foreslaaet, at Accidensafløsningen og Afløsningen af Præste-, Degne- og Klokkerpenge holdes adskilte. Hertil kommer for Konventet endnu to Betragtninger, nemlig dels, at Præstepengene ere Lovens Hovedformaal lige saa uvedkommende som Tjenden, med hvilken de dog efter Konventets Mening nærmest maa sammenstilles, og dels, at Præstepengenes Omordning dog ikke væsentlig vil bidrage til at lette en fremtidig Omordning af hele det kirkelige Lønningsvæsen i København, hvilken Omordning fremdeles maa forbeholdes en fremtidig Lov.

Ministeriet har ikke kunnet tiltræde Præstekonventets Opfattelse paa dette